

Strategije učenja i poučavanja hrvatskoga kao inoga jezika

Odsjek za međunarodnu suradnju Agencije za odgoj i obrazovanje u sklopu bilateralne suradnje Republike Hrvatske i Republike Austrije, a u suradnji s austrijskom udrugom Kulturkontakt, u siječnju 2011. godine započeo je provedbu projekta *Strategije učenja i poučavanja hrvatskoga kao inoga jezika*, pod vodstvom savjetnica Agencije Marijane Češi i Sanje Milović. Riječ je o dvogodišnjem projektu stručnoga usavršavanja učitelja, ravnatelja i stručnih suradnika za rad s učenicima kojima hrvatski nije materinski jezik. Tijekom projekta u koji je uključeno 25 sudionika iz čitave Hrvatske provedena su četiri dvodnevna modula. Na njima su kao predavači sudjelovali austrijski i hrvatski stručnjaci za područje primijenjene lingvistike, interkulturalne pedagogije, metodike stranih jezika te za poučavanje hrvatskoga kao inoga (drugoga, nasljednoga i stranoga) jezika.

Ideja za ovakvu vrstu usavršavanja došla je iz nastavne prakse, odnosno iz potrebe učitelja razredne nastave te hrvatskoga jezika i književnosti, za ovladanjem dodatnim vještinama i znanjima potrebnima u radu s neizvornim govornicima. Naime, u posljednjih se nekoliko godina sve veća pozornost poklanja činjenici da hrvatski jezik nije materinski svim učenicima koji se na njemu školuju, bilo da je riječ o učenicima pripadnicima nacionalnih manjina, povratnicima ili useljenicima u Hrvatsku. Dobra je ovladanost jezikom ponajprije preduvjet uspješnoga školovanja, a time i recepcije književnih i inih tekstova hrvatske kulture, pa učenici neizvorni govornici hrvatskoga njime trebaju u što kraće vrijeme što bolje ovladati. U tome veliku ulogu ima i uporaba učinkovitih strategija. Učitelji trebaju ovladati učinkovitim strategijama poučavanja, ali ujedno i pomoći svojim učenicima da razviju učinkovite strategije učenja hrvatskoga jezika. Stoga je i sadržaj modula bio usmjeren na rad s učiteljima u upoznavanju s metodama i pristupima poučavanju hrvatskome kao inome jeziku te istovremeno na upoznavanje s posebnostima neizvornih govornika hrvatskoga i procesima koji se događaju tijekom ovladavanja jezikom.

U projektu je velika pozornost posvećenja pitanju interkulturalnosti, odnosno uključivanju interkulturalnosti u nastavnu praksu. U tome su bitan doprinos projektu dali austrijski predavači Barbara Busch, Silvia Jindra i Karl Blüml koji su, uz poučavanje sudionika osnovnim teorijskim postavkama interkulturalne pedagogije, pokazali i austrijske primjere dobre prakse. U suradnji s hrvatskim stručnjacima s Filozofskoga i Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Zrinka Jelaska, Jasna Novak Milić, Lidija Cvikić, Marija Bošnjak) promišljeni su načini na koje se austrijska pozitivna iskustva mogu uklopiti u hrvatsku školsku svakodnevicu.

Kako se interkulturalnost odnosi na sposobnost doživljavanja i razumijevanja drugih te uporabu toga iskustva u promišljanju vlastite kulture, i u njezinu razvijanju iznimno veliku ulogu ima književnost, u ranoj dobi osobito dječja književnost. Upravo su pojedine sate nastave književnosti mnogi učitelji sudionici projekta izdvojili kao primjer uspješnih sati u kojima je uspostavljena dobra povezanost, razumijevanje i interakcija učenika, izvornih i neizvornih govornika hrvatskoga jezika. Ta su pozitivna iskustva zabilježili te će se o njima moći čitati u priručniku za nastavnike koji se priprema kao jedan od konkretnih rezultata projekta.

Po temi kojom se bavi, kao i po načinu organizacije i provedbe, projekt *Strategije učenja i poučavanja hrvatskoga kao inoga jezika* predstavlja novinu i iskorak u dosadašnjem usavršavanju učitelja, poglavito hrvatskoga jezika i književnosti. S obzirom na postignute rezultate i odjek koji ima među sudionicima, nadamo se njegovu nastavku.

Lidija Cvikić